

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

10

Ročník XV.
október 2021

MODERNIZÁCIA ŠPORTOVÍSK NAPREDUJE A S PRÁCAMI EŠTE NEKONČÍME

Strana 4 - 6

Participácia

Spúšťame druhé kolo verejných stretnutí s obyvateľmi k projektu Zelené sídliská (zelené oázy).

Strana 7

Samospráva

Zrekonštruujeme najdlhší úsek cesty, aký bol kedy v Banskej Bystrici opravovaný a vybudovať chceme aj cyklomost.

Strana 8 - 9

Informujeme

Nový projekt revitalizácie mestského parku chceme navrhnuť s pomocou odborníkov a verejnosti.

Strana 11

Pripravenosť preveria testovacie podujatia

Foto: Tím EYOF

Prípravy Európskeho olympijského festivalu mládeže (EYOF) v Banskej Bystrici, na ktorom budú od 24. do 30. júla 2022 mladí športovci súťažiť v jedenástich odvetviach sú v plnom prúde. Zaujímavé novinky zo zákulisia EYOF 2022 prezradil športový riaditeľ podujatia Marek Majerčák: „Do konca tohto roka plánujeme absolvovať návštevy technických delegátov na jednotlivých

športoviskách, konkrétne chceme, aby každý šport bol schválený v takom rozsahu a rozvrhu, ako sme ho naplánovali. Takisto prebieha rekonštrukcia jednotlivých športovísk. V najbližšom období absolvujeme aj stretnutia s manažérmi súťaží v jednotlivých športoch. Chceme si s nimi prejsť tzv. status report, kde sa aktuálne nachádzame v prípravách, čo nás stále „páli“, a čo nás ešte čaká v blízkej budúcnosti. Chceme, aby ľudia, ktorí majú skúsenosti s organizáciou podujatí v rámci jednotlivých zväzov, boli aj účastníci nášho dobrovoľníckeho programu. Ide o športy, ktoré budú súčasťou EYOF. Dobrovoľníci sú totiž pri organizovaní takéhoto veľkého podujatia nenahraditeľní.“ Viaceré športoviská určené pre EYOF 2022 nedávno hostili úspešné testovacie podujatia a na ďalších by sa mali uskutočniť v najbližších mesiacoch, aby preverili ich pripra-

venosť. „Už sú naplánované. Do konca roka by to mal byť bedminton, tesne po novom roku volejbal. Je v našom záujme mať do konca apríla absolvované všetky testovacie podujatia na jednotlivých športoviskách,“ poznamenal Majerčák. V tejto súvislosti je dôležitá aj rekonštrukcia športovísk. „Ide najmä o gymnastiku. Máme potvrdené, že banskobystrický zimný štadión, ktorý posluží ako hala pre tento šport, by mal byť do konca roka hotový. Z začať by sa mala aj rekonštrukcia haly v Detve, ktorá bude využívaná na hádzanú. Nedávno bol odovzdaný atletický štadión, ktorý má za sebou aj slávnostné otvorenie, z čoho sa tešíme. Vyzerá fantasticky, podmienky pre športovcov sú tam úžasné,“ doplnil informácie k aktuálnemu stavu prípravy EYOF 2022 jeho športový riaditeľ Marek Majerčák.

Tím EYOF

Zástupcovia Európskeho olympijského výboru hodnotili prípravy na EYOF 2022

Foto: Tím EYOF

Európsky olympijský festival mládeže EYOF 2022, ktorý sa uskutoční od 24. do 30. júla budúceho roka v Banskej Bystrici bude vrcholným mládežníckym podujatím na Slovensku. Jeho organizátori v závere septembra privítali zástupcov Európskych olympijských výborov, ktorých informovali o stave príprav. „Septembrová návšteva bola pre nás dôležitá. Som milo prekvapený potenciálom organizátorov, ktorí všetko pripravujú v súlade s našimi očakávaniami, teda aby bolo myslené prioritne na športovcov,“ povedal po skončení kontroly predseda koordinačnej komisie Joseph Cassar z Malty. Podľa jeho slov ponúka región Banskej Bystrice veľmi dobré prostredie pre organizáciu významného podujatia pre mládež. Spokojnosť prezentoval aj športový riaditeľ EOVB Peter Brüll. „Táto návšteva bola veľmi dôležitá, pretože sa na nej zúčastnila celá komisia a mnohí jej čle-

novia mali prvýkrát šancu vidieť všetky športoviská či ubytovacie zariadenia. Zhodli sme sa na tom, že Banská Bystrica je mesto tej správnej veľkosti na organizáciu EYOF-u. Je dostatočne veľká, no nie príliš. Pre mesto je veľmi dôležité, že sa zviditeľní na mape Európy, keďže tu budú účastníci z 50 európskych krajín a uvidia krásy mesta aj okolitej prírody. Hlavne pre deti v meste bude šanca vidieť špičkových športovcov juniorského veku a možno získajú motiváciu, aby sa začali venovať nejakému novému športu a vyrástú nám noví olympionici,“ povedal slovenský rodák dlhodobo žijúci vo Fínsku a doplnil: „Je ešte veľa vecí, ktoré je potrebné dotiahnuť. S ohľadom na to, koľko zostáva času, prípravy sú vo výbornom štádiu. Športoviská majú vhodnú veľkosť pre toto podujatie. Nie sú veľmi veľké, ale také, kde sú kvalitné podmienky na vrcholové výkony. Dôležité je aj ubytovanie, na tom treba stále pracovať.“ EYOF je mládežníckou obdobou olympijských hier. Ide o najväčšie multišportové podujatie mládeže v Európe. „Pre mesto je organizácia tak významného podujatia veľká príležitosť. Hoci nám situáciu komplikuje COVID-19, ale aj mnohé rekonštrukcie či úpravy športovísk, som veľmi rád, že zahraničná

návšteva ocenila naše snaženie. Aktuálne je pre nás asi najväčšou výzvou doriešiť ubytovanie všetkých účastníkov, športovcov a realizačných tímov na vysokoškolských internátoch v Banskej Bystrici,“ skonštatoval primátor mesta Ján Nosko, ktorý je prezident organizačného výboru EYOF 2022. Na podujatí budú mladí športovci súťažiť v jedenástich odvetviach: atletike, bedminton, basketbale, cestnej cyklistike, džude, hádzanej, plávaní, športovej gymnastike, tenise, triatlone a volejbale. Viaceré športoviská určené pre EYOF 2022 nedávno hostili úspešné testovacie podujatia a ďalšie sa chystajú aj počas zimných mesiacov, ako aj na jar budúceho roka. Organizátori očakávajú na športovom podujatí približne sedemtisíc akreditovaných osôb, z toho 2500 bude športovcov. O celkový priebeh a komfort účastníkov podujatia by sa malo starať viac ako 1200 dobrovoľníkov.

Tím EYOF

Foto: Tím EYOF

Informácie z mestského úradu

Foto: MsÚ BB

01. Poznáte výnimočných ľudí?

V Banskej Bystrici žijú významné osobnosti a pôsobia inštitúcie, ktoré šíria dobré meno nášho mesta po celom Slovensku, ale aj v zahraničí. Ak takýchto ľudí, združenia či kolektívy poznáte, dajte nám o nich vedieť. Cenu mesta možno udeliť jednotlivcom, kolektívom, skupinám osôb, inštitúciám a právnickým osobám. O udelení ceny po prijatí návrhov rozhoduje mestské zastupiteľstvo. Cena primátora je určená osobnostiam, ktoré sa zaslúžili o dobré meno mesta doma i v zahraničí. O jej udelení rozhoduje primátor mesta. Čestné občianstvo Banskej Bystrice môže mestské zastupiteľstvo udeliť fyzickým osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili vo vzťahu k mestu a jeho obyvateľom, podieľali sa na rozvoji priateľstva medzi národmi alebo obohatili ľudské poznanie tvorivými výkonmi. Získať ho môžu i cudzí štátni príslušníci a môže byť udelené in memoriam. Aj budúci rok primátor mesta udelí tieto ocenenia za rok 2021. Vaše návrhy na laureátov môžete posilať do 31. januára 2022 elektronicky (ocenenia@banskabystrica.sk, predmet: OCENENIE) alebo poštou (Mestský úrad, Klientske centrum, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica v obálke s označením OCENENIE). Súčasťou návrhu musí byť vyplnený dotazník s informáciami o navrhovanom, ktorý nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Život v meste/Kultúra/Cena mesta, Cena primátora a Čestné občianstvo/Dokumenty, žiadosti a tlačivá. V prípade otázok môžete kontaktovať pani Páleníkovu na tel. čísle 048/43 30 309 počas pracovných dní v čase od 9:00 do 15:00 hod.

*Odbor kultúry, športu
a cestovného ruchu, MsÚ BB*

02. Jesenná deratizácia

Za účelom eliminácie výskytu živočíšnych škodcov sa na území mesta Banská Bystrica začalo s jesennou časťou celomestskej likvidácie hlodavcov, ktorá potrvá až do 19. novembra 2021. V tejto súvislosti je potrebné, aby všetky fyzické a právnické osoby, ktoré na území mesta vlastní, užívajú, resp. spravujú nehnuteľnosti ako budovy, pozemky a kanalizácie, zabezpečili vykonanie deratizácie pri výskyte myšovitých hlodavcov vo svojich objektoch. Súčasne pri nadmernom množstve týchto škodcov v okolí kanalizačných šacht, príp. domových kanalizačných prípojk, ktoré sú majetkom bytových domov, musí byť realizovaná represívna deratizácia. Obyvateľov žiadame, aby v prípade zvýšeného počtu potkanov a myši v blízkosti bytov, budov, kontajnerov na komunálny odpad, kanalizácií a iných priestranstiev kontaktovali Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev MsÚ BB (048/43 30 453, 0918 505 220, jozef.varga@banskabystrica.sk).

*Oddelenie odpadového hospodárstva
a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB*

Foto: MsÚ BB

03. Dušičkové trhy a zmena dopravy

Po minuloročnej prestávke, ktorú spôsobila pandémia koronavírusu mesto opäť pripravuje príležitostný trh Pamiatka zosnulých. Stánky so živými i umelými kvetmi, kyticami a slamienkami budú umiestnené v tradičnej lokalite – na chodníku pod Barbakanom na Námestí Štefana Moysesu v dňoch od 26. októbra 2021 do 2. novembra 2021. Predajcovia budú k dispozícii od 9:00 do 18:00 hod. Vzhľadom na blížiacu sa sviatky upozorňujeme obyvateľov i návštevníkov mesta, že v období od 22. októbra 2021 do 08. novembra 2021 bude platiť dočasná zmena organizácie dopravy na ulici A. Matušku, ktorá umožní vjazd motorových vozidiel k Rímskokatolíckemu cintorínu od vrchnej brány. Pre návštevníkov cintorína bude k dispozícii dočasné parkovisko s celkovou kapacitou pre 28 vozidiel.

*Oddelenie kultúry
a Oddelenie údržby miestnych komunikácií
a inžinierskych sietí, MsÚ BB*

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

OKTÓBER 2021

04. O financie z participatívneho rozpočtu zabojuje osem projektov

Samospráva každoročne z rozpočtu mesta vyčleňuje financie, ktoré sú určené na vylepšenie, skrášlenie a skvalitnenie života obyvateľov. Získať finančnú podporu môžu všetci uchádzači, ktorí majú viac ako 15 rokov a trvalé či prechodné bydlisko na území mesta Banská Bystrica, prípadne študenti, ktorí sa v našom meste vzdelávajú. Stačí, aby pripravili projekt, prekonzultovali ho na stretnutí tematických skupín a uchádzali sa o túto podporu. Tento rok bolo na participatívny rozpočet mesta vyčlenených 80 000 eur. Prihlásených bolo desať projektov, z ktorých do užšieho výberu postúpilo osem. Zamerané sú na zeleň v meste, verejné priestory, šport, pohyb a zdravý životný štýl.

TOHTOROČNÉ PROJEKTY

1	100 nových STROMOV pre Banskú Bystricu
2	TEQBALL nové športové prvky pre mesto
3	Fitness a workout ihrisko v komunitnej záhrade
4	Revitalizácia parčíka cisárovnej Sissi, záchrana historických smútočných líp (Medený Hámor)
5	Osadenie cyklostojanov na Námestí SNP
6	Radvanská záhrada
7	Zo„smetiska“ ihrisko II
8	Urpínske serpentíny III. – promenáda, múrik, lavičky

Ak vás zaujíma tento participatívny proces a chcete sa o nápadoch obyvateľov dozvedieť viac, nenechajte si ujsť druhé diskusné fórum, ktoré sa uskutoční v stredu, 27. októbra o 17:00 hod. v priestoroch mestského úradu. Jeho súčasťou budú prezentácie jednotlivých projektových návrhov, za ktoré je možné hlasovať, ale aj verejná diskusia či vzájomné hodnotenie projektov predkladateľmi. Všetci ste srdečne vítaní.

*Soňa Kariková, koordinátorka
pre participáciu*

Banská Bystrica sa posúva vpred aj v oblasti športu

Významnou súčasťou mesta pod Urpínom je šport. Dôkazom je mnoho úspešných športovcov, športových klubov, jednotlivcov i kolektívov. V roku 2017 sa Banská Bystrica hrdila titulom Európske mesto športu, vďaka čomu získala postrehy, čo obyvateľom i športovcom chýba. Aj na základe toho spustila samospráva pred niekoľkými rokmi rozsiahlu obnovu športových areálov pri základných školách, začala budovať športoviská a revitalizovať existujúcu športovú infraštruktúru. V júli 2022 sa v našom meste uskutoční najväčšie medzinárodné športové podujatie – Európsky olympijský festival mládeže EYOF. Športoviská, ktoré sa stanú dejiskom tohto športového sviatku prechádzajú už nejaké obdobie rozsiahlou obnovou, niektoré sa už dnes môžu pochváliť vyššou kvalitou, novým vzhľadom i modernejším vybavením. Mesto olympijských víťazov nezaháľa v žiadnom smere. Aj preto aktuálne finalizuje strategický dokument, ktorý stanovuje ďalšie smerovanie rozvoja Banskej Bystrice v oblasti športu do roku 2027.

Po obnove je národný atletický štadión opäť otvorený

S rekonštrukciou Štadióna SNP na Štiavničkách sa začalo symbolickým poklepaním základného kameňa v auguste 2019. Obnovený športový stánok dnes po viac ako dvoch rokoch stavebných prác opäť víta všetkých športovcov a divákov. Trávnik na štadióne už stihol prejsť skúškou kopačiek niekoľkých

futbalových tímov, medzi ktorými nechýbali ani futbalisti banskobystričky Dukly. Štadión SNP spĺňa najprísnejšie kritériá a štandardy pre organizovanie medzinárodných podujatí, o čom sa mohli presvedčiť aj zástupcovia Európskych olympijských výborov v rámci hodnotenia pripravenosti športovísk k podujatiu EYOF 2022.

Futbal i atletika

Vďaka rozsiahlej rekonštrukcii zodpovedá Štadión SNP súčasným technickým normám Medzinárodnej asociácie atletických federácií (IAAF) pre medzinárodné a národné súťaže a certifikácie UEFA pre futbalové štadióny kategórie 3. „Zrekonštruovaný štadión disponuje oproti pôvodnému plánu väčším počtom športovísk, a tiež novovybudovaným tréningovým štadiónom, ktorý sme sprístupnili v apríli tohto roka. Rekonštrukciou prešla aj tribúna, kde bola navýšená kapacita z pôvodne plánovaných 4000 na celkových viac ako 7000 sedačiek a 30 miest pre imobilné osoby,“ objasňuje Roman Benčík, ktorého vo funkcii riaditeľa VŠC Dukla od 1. novembra 2021 nahradí športovec a olympionik Matej Tóth. Podľa slov ministra obrany Jaroslava Naďa by mohla rekonštrukcia štadióna v budúcnosti pokračovať ďalšou etapou, konkrétne prestrešením diváckych tribún.

Kontrolný deň
na zimnom štadióne

So stavebnými prácami sa finišuje aj na zimnom štadióne

Najrozsiahlejšia rekonštrukcia zimného štadióna vo svojej histórii sa začala v decembri minulého roka odovzdaním staveniska vysúťaženému zhotoviteľovi. V čase uzávierky boli stavebné práce ukončené na 80 percent a banskobystričká Barani sa už pripravujú na odohratie svojho prvého zápasu na domácom

Viac o koncepcii rozvoja športu

Koncepcia rozvoja športu mesta Banská Bystrica, na ktorej samospráva aktuálne pracuje, je strategický dokument. Práve v ňom sú definované krátkodobé a strednodobé ciele, ktoré chce mesto v ďalších obdobiach naplňať. Udáva zároveň návod ako pristupovať k potrebám nielen najmasovejších výkonnostných športov, ale aj ďalších amatérskych športov, ktoré tiež predstavujú významnú športovú základu nášho mesta.

Do procesu tvorby koncepcie boli zapojení nielen obyvatelia, ale aj športové kluby, školy a inštitúcie, akademická obec, poslanci mestského zastupiteľstva i odborné komisie pri MsZ. Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo celkovo 471 Banskobystričaniek a Banskobystričanov, 200 žien a 271 mužov. Ak predpokladáme, že rodičia prezentovali súčasne preferencie svojich detí, celkový kumulatívny počet respondentov predstavoval približne 1 144 osôb. Dotazník vyplnilo ďalších 60 inštitúcií, škôl, športových klubov či poslancov.

Medzi užitočné informácie spracovanej analýzy patria napríklad športovo najaktívnejšie vekové skupiny a ich potreby, odporúčané a neodporúčané športy pre deti, rozvoj športov pre seniorov, preferencie v rámci SR, a tiež obyvateľov Banskej Bystrice, analýza dopytu po športových službách podľa mestských častí, veku a pohlavia, nové trendy v športe a ich porovnanie s našim mestom.

Názory a podnety získané v prieskume týkajúce sa športovej infraštruktúry budú slúžiť pri pasportizácii športovej infraštruktúry na území mesta, následne bude zapracovaná do digitálnej mapy. Ďalším výstupom a pripravovaným materiálom bude vyhotovenie databázy aktívnych športových klubov a združení.

Práce pri plavárni

Foto: MsÚ BB

ľade. „Verím, že termíny sa podarí dodržať a 5. decembra bude ľad na zimnom štadióne pre Baranov a hostí pripravený. Nevieme, aké opatrenia budeme musieť v tom čase dodržiavať. V súvislosti s náročným procesom kolaudácie však dnes nie je možné odhadnúť, či v tomto termíne bude možné sprístupniť pre divákov aj novú západnú tribúnu. Som presvedčený, že ešte chvíľu všetci vydržíme a následne budeme môcť štadión naplniť do posledného miesta,“ uviedol primátor Ján Nosko.

Na Mestskom mládežníckom štadióne v Kráľovej čoskoro pribudne zelený trávnik

Mladým futbalovým talentom bude onedlho slúžiť aj futbalový štadión v Radvani. Aktuálne sa zatepluje fasáda na hlavnej budove. Vo vnútri sa práce zameriavajú na montáž sadrokartónových podhládov a začali sa maľovať steny. V sociálnych zariadeniach sa robí pokládka dlažieb. Na ploche ihriska sa realizujú posledné vrstvy podkladových štrkov. V okolí štadióna sa budujú spevnené plochy. „V tom-

to období by sa mala začať realizovať aj vrstva liatej gumenej podložky, následne budú na ploche osadené puzdra pre zariadenie ihriska – bránky, rohové zástavky a strieдаčky. Potom sa začne s pokládkou umelého trávniku,“ objasňuje Pavol Oravec z Oddelenia investičnej výstavby a riadenia projektov MsÚ. Všetky práce by mali byť ukončené do konca tohto roka.

Zhotoviteľ revitalizácie vonkajšieho areálu na plavárni avizuje zdržanie

Revitalizácia vonkajšieho areálu plavárne na Štiavničkách je príkladom toho, ako napredovanie stavebných prác môžu zabrzdiť nepredvídané okolnosti. Po začatí zemných prác boli totiž odkryté podzemné betónové nádrže, ktoré sa už v súčasnosti nevyužívajú. Preto ich zhotoviteľ musel odstrániť a zabezpečiť úpravu terénu. Zároveň v existujúcej kanalizačnej šachte začala po spustení stavby stúpať voda, ktorá vytápala stavenisko. Z tohto dôvodu musel byť zrealizovaný núdzový povrchový prepad a zabezpečenie prečerpávania vody do potoka. Pri prekládke plynovodu vznikli zas práce navyše vyplývajúce z požiadaviek SPP. K dnešnému dňu bola zrealizovaná dažďová kanalizácia, verejné osvetlenie a čiastočne spevnené plochy.

Obnova vnútrobloku v Sásovej pokračuje

Práce sa v súčasnosti zameriavajú na pokládanie dlažby chodníkov a vstupov do bytových domov na Tatranskej. Problém so zatekaním plochy pred základnou školou v prípade dažďov bude odstránený doplnením obrubníka a odvodňovacieho žľabu vedľa asfaltového chodníka. Fontána v centrálnom priestore čaká na pripojenie k vodovodnej prípojke a osadenie vodomernej šachty. Herné prvky sú vo výrobe a k ich osadeniu by malo dôjsť v priebehu tohto mesiaca. Záhradnícke a rekreačné služby zároveň pracujú na návrhoch úprav predzáhradiek pred panelákmi na Tatranskej, aby sa obyvatelia v tejto lokalite cítili v každom smere príjemne.

Mestský mládežnícky štadión

Foto: MsÚ BB

Foto: archív BK ŠKP 08 BB

Vnútroblok Sitnianska

Foto: MŠÚ BB

Vnútroblok na Fončorde je už v rukách zhotoviteľa

S revitalizáciou vnútrobloku na Fončorde medzi Tulskou ulicou, Moskovskou ulicou a Kyjevským námestím začne vysúťažený zhotoviteľ po nastavení harmonogramu stavebných prác. S ohľadom na poveternostné podmienky sa v nasledujúcich mesiacoch zameria predovšetkým na úkony, ktoré by obyvateľom príslušných bytových domov nemali prekážať a znižovať komfort ich bývania. Počas ôsmich mesiacov nahradia zastarané športoviská a pozostatky betónových plôch nové plochy na športovanie pre deti každého veku, pribudnú komunitné záhrady a prvky tienenia. Všetky chodníky v areáli vnútrobloku budú obnovené, rôzne kríky nahradí nová výsadba 110 stromov viacerých druhov. V re-

Vnútroblok Tulská

Foto: MŠÚ BB

vitalizovanom vnútrobloku pribudnú stojany na bicykle, smetné koše, lavičky, fontánka na pitie, fitness prvky, work-out zostava, stôl s lavicami, šachový stolík, kolotoč, hojdačka, ping-pong, stena pre sprejerov, malý amfiteáter a mnoho iného.

mar

Názory poslancov

Modernizácia športovísk v meste úzko súvisí aj s prípravou EYOF 2022. O potrebe športovania starších i mladších ročníkov hovoria odborníci pomerne často. V meste sa v súčasnosti dokončujú práce na Zimnom štadióne, Štadión SNP na Štiavničkách už sprístupnili pre športovcov, zlepšujeme podmienky pre návštevníkov plavárne a zameriavame sa aj na futbalovú mládež či pohybové aktivity pre najmenších v rámci revitalizácie vnútroblokov. Ako vnímate celkový proces zlepšovania športových podmienok v Banskej Bystrici? Myslíte si, že sa vďaka modernizácii športovísk približujeme k európskym mestám, ktoré organizujú nielen národné, ale aj medzinárodné športové podujatia?

David Kapusta

Myslím si, že každý kto vníma potrebu zlepšovania športovej infraštruktúry, tak vníma zmeny pozitívne. Nakoniec aj malá zmena je zmena. Avšak, ťažko sa mi hodnotí objektívne, skvalitňovanie vnímam len cez miestne médiá, tlačové správy a sociálne siete. Nevidel som ešte zrekonštruované štadióny a plaváreň z opatrnosti nenavštevujem. Dávam prednosť behu, turistike a bicyklu. A či sa približujeme k európskym mestám, ktoré organizujú medzinárodné podujatia? Európsky olympijský festival mládeže sa v minulých ročníkoch organizoval v 3-miliónovom azerbajdžanskom Baku, v 3-krát väčšom fínskom Tampere či v mestách ako Paríž a Lisabon. Nemyslím si, že sa nejak radikálne približujeme k mestám, ktoré tradične organizujú medzinárodné športové podujatia. Teším sa z každej rekonštrukcie športoviska, ale osobne ich nepovažujem za kvalitatívne skoky, ktoré by nás niekam významne posúvali k spomínaným mestám. Infraštruktúru z čias socializmu upravujeme a rekonštruujeme.

Daniel Karas

Banská Bystrica za posledné roky prešla dobrou revitalizáciou športovísk a nastavené trendy postupne smerujú k európskemu štandardu. Mesto má však pred sebou ešte veľa roboty. Treba preto ďalej pracovať na obnove športových zariadení, nie zaspáť na vavrínoch. Teším sa zo štadiónov, ktoré sú tesne pred dokončením, no väčší dôraz by som kládol na športové ihriská, ktoré sú voľne dostupné pre každého. Netreba zabúdať ani na najmenších obyvateľov do šesť rokov. Asi od roku 2010 sme na Fončorde vybudovali niečo cez 20 detských ihrísk a verím, že v tom budeme pokračovať. Dôležitá je aj obnova školských telocviční, ktoré slúžia najmä žiakom ZŠ na rozvoj. K európskym štandardom nepatria len športové zariadenia, ale aj oddychové zóny pre všetky vekové kategórie. Jedna by mala vzniknúť na Fončorde vo vnútrobloku Kyjevské námestie – Tulská už budúci rok. Ide o najrozsiahljšiu rekonštrukciu vnútrobloku, kde si každý príde na svoje. Obyvateľom prajem veľa športového, telesného, a najmä zdravotného ducha.

Erika Karová

Vďaka prideleniu EYOF-u mestu Banská Bystrica sa výraznejšie rozbehol proces zlepšovania športových podmienok. Vidím to ako dobiehanie desaťročia zanedbaného rozvoja športovej infraštruktúry v krajskom meste. Je tu však aj bieda, ktorú vnímajú všetci obyvatelia a spočíva v nevyužití postavenia multifunkčnej športovej haly, ktorá v meste abscentuje pri organizovaní športových a kultúrnych podujatí. Problém majú aj športové kluby. Keďže nie sú haly, deti, ktoré kluby navštevujú nemajú v zime kde trénovať. Oceňujem zapojenie sa obyvateľov do tvorby v rámci revitalizácie vnútroblokov a verím, že sa podarí vytvoriť nové priestory pre voľnočasové aktivity a workoutové ihriská. Vďaka konaniu sa EYOF-u dostalo mesto Banská Bystrica priestor a možnosť odštartovať proces smerujúci k modernizácii športovísk. Prostredníctvom toho sa môže začať približovať k vyspelejším európskym mestám. Na to, ako a či sa to darí, nám v blízkej budúcnosti dá odpoveď práve hodnotenie EYOF 2022.

V týchto dňoch odštartujeme druhé kolo verejných stretnutí

Na príprave zelených projektov stále pracujeme

Prvé kolo verejných stretnutí s obyvateľmi k projektu Zelené sídliská (zelené oázy) bolo úspešné. Vedenie mesta spolu s odbornými útvarmi a všetkými záujemcami počas dvoch týždňov diskutovalo v siedmich lokalitách o tom, čo by mohlo vzniknúť v okolí ich domovov, aby sa im žilo lepšie. Účasť mnohých Banskobystričanov je dôkazom toho, že ľudia majú záujem zapájať sa do vecí verejných, rozprávať sa a vyjadrovať svoje názory i potreby. Po spracovaní všetkých námetov Oddelením územného plánovania a architekta mesta sa ďalšie kolo verejných diskusií uskutoční koncom októbra a začiatkom novembra.

Cieľom stretnutí s obyvateľmi je nájsť spoločnú predstavu o využití okolia ich obydli so zavádzaním zelenej a modrej infraštruktúry s prihliadnutím na zmenu klímy. Verejné diskusie odštartovali 20. septembra na Severnej, pokračovali na Vansovej, v Sásovej, na Fončorde, v Radvani, Podlaviciach a skončili sa v posledný septembrový deň na Podhájí. Každé jedno verejné plánovacie stretnutie sa začalo virtuálnou prechádzkou danej lokality v podaní miestneho lídra, ako aj predstavením priestoru zo strany odborných útvarov. Všetci zúčastnení následne v skupinách navrhovali, čo by chceli doplniť či zmeniť, a svoje názory prezentovali pred ostatnými. „Na stretnutiach s obyvateľmi som strávil hodiny a môžem povedať, že z každého jedného som odchádzal spokojný. Ďakujem za všetky podnety a nápady, ktoré v diskusiách odzneli. Zamestnanci územného plánovania a architekta mesta námetu spracovali a na základe nich pripravili návrhy, o ktorých budeme diskutovať s Banskobystričankami a Banskobystričanmi v rámci druhého kola stretnutí. Do jednotlivých lokalít sa vraciame už v týchto dňoch a ja sa na to teším“ hovorí primátor Ján Nosko. Na stretnutiach odznievali rôzne námetu. Niektoré nie je možné realizovať okamžite, nakoľko je potrebné ich ešte konzultovať s ďalšími stranami, ďalšie sú všeobecné a treba ich riešiť principiálne v rámci celého mesta, a sú aj va-

Stretnutie s obyvateľmi – lokalita Vansovej

Foto: archív MúJ BB

riabilné námetu, najmä čo sa týka ich umiestnenia v priestore. Išlo o nápady vytvorenia parkov pre seniorov, venčovísk, oddychových zón, otužovacích jazierok, prvkov na cvičenie, kvetinových záhonov, altánkov, prírodných amfiteátrů, ovocných sádov, vodných ihrísk, športovísk a pod. Mnohé z lokalít sú výnimočné aj tým, že sa v ich blízkosti nachádza vodný tok, ktorý by mohol byť v rámci revitalizácie priestoru využitý v prospech obyvateľov. „Po prvom kole stretnutí sme sa pustili do práce na grafickom výstupe, tzv. lokalitnom programe. Ide o predbežný schematický návrh, ktorý sa bude v rámci druhého kola stretnutí s obyvateľmi odsúhlasovať a finalizovať. Zahŕňame tam podnety a námetu, ktoré doposiaľ odzneli na stretnutiach či vyplývali z dotazníkových prieskumov, pričom sme museli prihliadať aj na to, čo nám hovorí Územný plán mesta Banská Bystrica, prípadne technické limity lokalít, inžinierske siete a rôzne iné podmienky. Výsledný dokument posluží ako podklad pre ďalšiu projektovú prípravu,“ dopĺňa Zuzana Gombalová, špecialistka pre urbanizmus a architektúru z Oddelenia územného plánovania a architekta mesta. Participatívny proces, resp. proces zapojenia širokej verejnosti do projektu Zelené sídliská (zelené oázy), zverilo mesto Dialogue Centru, n. o. „Zo všetkých stretnutí máme dobrý pocit a ukázalo sa, že sa môžu rozvíjať dobré modely spolupráce medzi ľuďmi, odborníkmi a mestom. Je zrejmé, že v každej časti mesta žijú silné komunity s chuťou zapájať sa do vecí verejných. Zaujímavé bolo počúvať námetu ľudí, ako by mohli participovať na realizácii jednotlivých riešení už teraz. Na stretnutiach sa medzi obyvateľmi našli napríklad aj experti na zeleň, ktorí by mali záu-

jem odborne aj ľudsky vzdelávať svojich susedov, ako sa starať o zelené plochy v okolí svojich obydli a pod. Sme radi, že sa vytvoril kvalitný priestor na dialóg, na ktorom sa dá stavať aj v budúcnosti,“ dopĺňa Soňa Kariková z Dialogue Centre.

Termíny ďalšieho kola

Druhé kolo verejných stretnutí k Zeleným sídliskám (zeleným oázam) je naplánované od 21. októbra do 2. novembra 2021. Vzhľadom na epidemickú situáciu a obmedzené kapacity budú všetky stretnutia organizované v režime OTP.

Termíny stretnutí: 2. KOLO

■ Vansovej	21. 10.
Cikkerova sieň radnice, 17:00 hod.	
■ Severná	22. 10.
ZŠ Bakossova, 17:00 hod.	
■ Bernoláková – Radvanská	25. 10.
Aula SZU, 16:30 hod.	
■ Magurská – Krivánska – Jelšovský hájik	26. 10.
ZŠ Pieninská, 17:00 hod.	
■ Mládežnícka – Družby – Okružná	27. 10.
Gymnázium M. Kováča, 17:00 hod.	
■ Gaštanová – Lipová – Limbová – Povstalecká	28. 10.
Kultúrny dom Podlavice, 18:00 hod.	
■ Podháji	02. 11.
Penzión Olympia, 18:30 hod.	

V prípade potreby sa verejné stretnutia uskutočnia online, o čom budeme obyvateľov informovať prostredníctvom lídrov, sociálnych sietí i na webe mesta. Všetky informácie o participatívnom procese sú zverejnené v sekcii Zelené sídliská (zelené oázy).

mar

Foto: archív MúJ BB

V obnove ciest a chodníkov napredujeme

Komplexná rekonštrukcia a údržba miestnych komunikácií na území mesta Banská Bystrica bude pokračovať aj v nasledujúcom období. Zhotoviteľ stavebných prác na najdlhšom úseku cesty, ktorý sa kedy v meste pod Úrpínom rekonštruoval, je už známy, a začalo sa aj s opravou na Hutnej ulici.

Opravovať budeme aj úsek na ulici Nové Kalište

Foto: MČÚ BB

Obnova najdlhšieho úseku cesty v meste

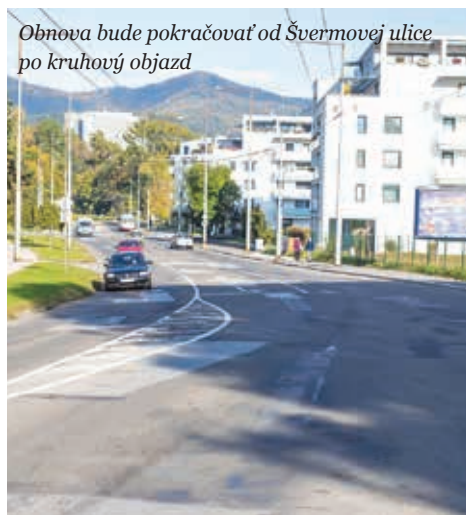
Viac ako dva kilometre dlhý úsek cestnej komunikácie, ktorý sa bude rekonštruovať, prechádza sídliskom Fončorda. Stavebné práce sa zamerajú na cestu pod Moskovskou ulicou od križovatky s Poľnou, pokračovať budú popri Kyjevskom námestí, Novom Kališti, THK, Švermovej až po okružnú križovatku na Tajovského ulici pri obchodnom reťazci Lidl, ktorá je v správe BBSK. Zhotoviteľ stavebných prác je spoločnosť COLAS Slovakia, a. s., ktorá sa zaviazala zrekonštruovať komunikáciu za 1 275 000 eur. Samospráva sa tak po verejnom obstarávaní podarilo ušetriť finančné prostriedky vo výške 375 000 eur. Uvedená spoločnosť počas tohto roka v Banskej Bystrici, ako úspešný víťaz verejného obstarávania, pracovala aj na obnove ciest na Hornej ulici, ulici Československej armády, Partizánskej ceste či na Javorníckej ulici v Sásovej, o čom sme vás informovali v predchádzajúcich číslach Radničných novín. V prípade avizovanej obnovy doteraz najdlhšieho úseku v meste samospráva očakáva, že v prípade priaznivého počasia začne víťazný uchádzač s prácami ešte tento rok.

Na čo sa zameriame?

Zámerom je odstrániť nevyhovujúci stav vozovky, vrátane opravy priliehajúcich chodníkov, zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky a skvalitniť pohyb chodcov i cyklistov. Cesta patrí medzi najvýznamnejšie v meste aj z toho dôvodu, že jej súčasťou je trakčné vedenie a je hlavným ťahom pre trolejbusovú dopravu. Stavebné práce budú zamerané aj na úpravu dopravného režimu na križovatke pri obchodnom dome BILLA, ako aj stavebné úpravy v nebezpečnej križovatke pri Novom Kališti. Zároveň

budú obnovené všetky chodníky a niektoré sa upravujú tak, aby mohla vzniknúť spoločná cestička pre peších a cyklistov. V rámci rekonštrukcie sa uskutoční výmena obrusnej aj ložnej asphaltovej vrstvy vozovky, vrátane výmeny obrubníkov. Vrchná asphaltová vrstva bude nahradená kvalitnejším modifikovaným asfaltom,

ktorý sa používa aj pri výstavbe diaľnic a má dlhšiu trvácnosť. Zároveň plánujeme vymeniť a doplniť uličné vpuste tak, aby bolo v prípade silných dažďov zabezpečené spoľahlivé odvodnenie vozovky. Úpravou vodorovného dopravného značenia, vrátane vybudovania bezbariérových priechodov pre chodcov sa zvýši bezpečnosť chodcov pri prechádzaní cez vozovku. V prípade, že v súčasnosti nie je priechod pre chodcov osvetlený, v danom úseku bude osvetlenie doplnené. V rámci rekonštrukcie sa upraví aj vodorovné a zvislé dopravné značenie, aby sa zvýšila bezpečnosť, a to najmä v križovatkách. Vodorovné značenie bude riešené technológiou studeného plastu, čím sa dosiahne predĺženie jeho životnosti. Zhotoviteľ v rámci stavebných prác vymení pôvodné kanalizačné poklopy za samonivelizačné, ktoré sú trvácnejšie a zabezpečia tichší a bezpečnejší prejazd vozidiel. K úprave povrchov dôjde aj v priestoroch autobusových zastávok. Na vybudovanie zastávkových zálivov sa použije cementobetón, pričom na nástupištiach budú použité špeciálne kasselské obrubníky na lepšie nastupovanie cestujúcich do vozidiel MHD.

Obnova bude pokračovať od Švermovej ulice po kruhový objazd

Foto: MČÚ BB

Stavebný ruch je aj na Hutnej ulici

Obnova miestnej komunikácie na Hutnej ulici, ktorá sa začala v októbri, je už v plnom prúde. V čase uzávierky Radničných novín sa po vybúraní obrubníkov začalo s pokládkou nových, a nasledovať bude frézovanie starého a pokládka dvoch vrstiev nového asfaltu. Dôvodom rekonštrukcie bol nevyhovujúci technický stav vozovky a chodníka, ako aj odvodnenia cesty, ktorá slúži ako príjazd

Foto: MČÚ BB

Hutná ulica

pre obyvateľov a návštevníkov na najväčšie športoviská – Štadión SNP, krytú plaváreň na Štiavničkách či plážové kúpalisko. Samospráva sa podarilo vyčleniť finančné prostriedky na obnovu rozsiahleho úseku, a aj z dôvodu organizácie Európskeho olympijského festivalu mládeže EYOF 2022 zaradiť túto miestnu komunikáciu medzi priority. Verejným obstarávaním sa mestu podarilo ušetriť približne 170 000 eur. Rekonštrukcia plánovaného úseku cesty sa začala od križovatky so Švermovej ulicou, pokračuje popri čerpacom stanici Slovnaft, parkovisku až po jednosmerku na ulici Cesta na štadión, ktorá vedie k nákupnému centru ESC. Stavebné práce sú, okrem výmeny obrusnej a ložnej vrstvy asfaltu a obrubníkov, zamerané aj na zabezpečenie kvalitného odvodnenia komunikácie osadením nových uličných vpustí a kvalitnejších samonivelizačných poklopov. Ich súčasťou je aj výstavba dvoch nových chodníkov či obnova priechodov pre chodcov s doplnením potrebného osvetlenia. Do telesa chodníkov bude umiestnená multifunkčná chránička pre možné uloženie optických sietí, resp. iných káblových vedení. V závere dôjde k obnove vodorovného a úprave zvislého dopravného značenia. Zhotoviteľ by mal práce ukončiť približne do dvoch mesiacov. Žiadame vodičov, aby boli pozorní, nakoľko počas realizácie stavby je potrebné počítať s časovými dopravnými obmedzeniami. Na rekonštruovanom úseku smerom od Švermovej ulice bude na nevyhnutný čas zavedená jed-

nosmerná premávka. Obchádzka bude viesť po komunikácii Cesta na štadión k ESC.

Opravujeme aj schody a chodníky

V jednotlivých mestských častiach Banskej Bystrice sa nerekonštruujú len miestne komunikácie. V tomto období samospráva opravuje aj schodisko na Kyjevskom námestí, ktoré bolo v nevyhovujúcom stave a verejnosť ho často využíva, nakoľko sa nachádza v blízkosti autobusových zastávok a vedie k bytovému domom, škole i obchodným reťazcom. V centre mesta obnovujeme vnútroblok na ulici Trieda SNP a opravujeme aj chodník na Severnej ulici v širšom centre. Na Uhlisku v súčasnosti budujeme stojiská kontajnerov na Družstevnej a Golianovej ulici, ako aj na ulici Na Uhlisku,

a opravujeme tiež chodník na Golianovej ulici. V čase uzávierky Radničných novín je plánovaná i obnova chodníka na Sitnianskej ulici, ktorý vedie popri bytových domoch neďaleko základnej školy.

str

Severná ulica

Foto: MŠÚ BB

Kyjevské námestie

Foto: MŠÚ BB

Cyklomost prepojí Radvaň s rodinnou cyklocestičkou

Téme využívania ekologickejších foriem dopravy a budovaniu cyklotrás sa mesto Banská Bystrica venuje dlhodobo. Po zrealizovaní prvej plnohodnotnej cyklotrasy Hušták – Podlavice v roku 2019 priniesla poctivá dlhotrvajúca projektová príprava ďalšie pozitívne výsledky. Samospráva bola úspešná a z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) získala 3,1 mil. eur na výstavbu cyklomosta vedúceho ponad rýchlostnú cestu R1 v Radvani. Práve ten je dôležitou súčasťou plánovanej cyklotrasy vedúcej naprieč celým mestom, od mestskej časti Senica, cez Partizánsku cestu, Námestie slobody, Hušták, Radvaň až do Kráľovej, na ktorú už bolo vydané územné rozhodnutie. Realizáciou cyklomosta sa vytvorí bezpečný prepoj medzi priemyselnou, obchodnou i obytnou časťou Radvane pre peších a cyklistov.

Budúci cyklomost sa bude začínať pri čerpacej stanici Tesco, smerovať bude ponad cestu R1 až po predajňu automobilov Hyundai na Zvolenskej ceste. Cyklisti i peši sa budú môcť následne napojiť na chodník smerujúci popri protipovodňovej ochrane mesta do mestskej časti Iliáš. Ide o technicky najnáročnejší prvok plánovaných cyklotrás Hušták – Senica (6,2 km) a Hušták – Kráľová (3,291 km), na ktoré mesto získalo územné rozhodnutia a aktuálne sú v štádiu majetko-právneho vysporiadania a projektových prác na dokumentácii pre stavebné povolenie. „V prvom rade sme sa zaoberali myšlienkou, že by cyklotrasa viedla po moste, ktorý sa nachádza pri Tescu. Zo statického hľadiska nám však odborníci neodporúčali do mosta zasahovať, a v zmysle platných noriem bolo vylúčené, aby po ňom smerovala cyklotrasa. Jediné riešenie, ako prekonať rýchlostnú cestu, bola výstavba samostatného objektu – cyklomosta, ktorý vychádza aj zo strategického dokumentu – Generelu nemotorovej dopravy mesta. Pri čerpacej stanici Tesco budú mať cyklisti možnosť napojiť sa na dve cyklotrasy. Jedna povedie poza obchodný dom Tesco až k bývalému areálu ZVT s napojením na mestskú časť Podháj. Druhá vetva bude viesť plánovaným podchodom popod frekventovanú Kúpeľnú ulicu, a následne sa napojí na cyklotrasu na Radvanskej ulici, ktorá povedie celým mestom,“ objasňuje 1. zástupca primátora Jakub Gajdošík. Pri príprave projektov budovania cyklotrás sa odborné

Vizualizácia: archív MŠÚ BB

útvary stretávajú s komplikovanými majetko-právnymi vzťahmi, potrebným výkupom pozemkov, s rozmanitosťou a členitosťou terénu. Dôležité sú aj technické parametre a výškové pomery vyplývajúce z geografického umiestnenia Banskej Bystrice. Plánovaný cyklomost je dôležitý najmä preto, že spojí Radvaň s ďalšími časťami mesta, Iliášom i Kráľovou. Cieľom samosprávy je previesť peších a cyklistov z jednej strany na druhú tak, aby nevznikali zbytočné dopravné kolízie a vytvorila sa logická spojnica daných mestských častí. „Veľmi ma teší, že po ďalších zdĺhavých procesoch sa nám podarilo získať viac ako tri milióny eur na vybudova-

nie dôležitého prepojenia obchodnej a obytnej časti Radvane s priemyselnou, ktoré sú preťaté rýchlostnou cestou. Cyklomost je síce finančne najnáročnejší, ale z hľadiska majetko-právneho vysporiadania išlo o najjednoduchšiu časť plánovanej cyklotrasy. Má slúžiť pre cyklistov i peších a pri rieke Hron v smere do Iliáša sa napojí na cyklistickú cestičku Banská Bystrica – Sliač – Zvolen, ktorú plánuje vybudovať Banskobystrický samosprávny kraj,“ hovorí primátor Ján Nosko. V prípade cyklomosta vyhlási mesto v najbližšom období verejné obstarávanie na zhotoviteľa. Začiatok výstavby bude závisieť od plynulosti verejnej súťaže a následnej kontroly na príslušnom ministerstve. Získaný nenávratný finančný príspevok predstavuje sumu 3 112 000 eur. Celkové výdavky projektu sa pohybujú na úrovni približne 3 276 000 eur. Finančná spoluúčasť mesta je okolo 163 000 eur. Samospráva pracuje aj na ďalších podobných projektoch. Cyklotrasy Námestie slobody – Sásová (5,6 km) a Námestie L. Štúra – Fončorda (4,7 km) sú v procese vydania územného rozhodnutia. Vzhľadom na to, že pri výstavbe protipovodňovej ochrany mesta, v časti popri rýchlostnej ceste R1, nebolo možné z dôvodu vyčlenenej priestorovej rezervy na vybudovanie protihlukovej steny v budúcnosti umiestniť cyklotrasu, samospráva aktívne rokuje s Vodohospodárskym podnikom o inom technickom riešení s cieľom prepojiť aj tieto časti mesta.

mar

Jesenný zber biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad 2021

Biologicky rozložiteľný odpad (BRO) tvorí približne polovicu hmotnosti komunálneho odpadu, a to najmä v domácnostiach so záhradami. Vzniká napríklad pri zhrabovaní opadaného listia či orezávaní stromov a kríkov. Aj túto jeseň budú mať obyvatelia rodinných domov možnosť využiť jeho odvoz prostredníctvom pristavených veľkoobjemových kontajnerov. Cieľom sezónneho zberu je zabrániť ukladaniu bioodpadu na skládke,

a tiež vzniku nelegálnych skládok. Napriek tomu, že BRO sa časom prirodzene rozloží, skládky pôsobia neesteticky, a napr. v prípade uloženia na brehu vodných tokov zvyšujú riziko povodní. Vyzývame preto obyvateľov mesta, aby BRO zo záhrad zhodnocovali výhradne kompostovaním na vlastnom pozemku. Zapojiť sa môžete aj do zberu prostredníctvom 240 l či 660 l nádob, odovzdať odpad do zberného dvora v Radvani alebo ho uložiť do

pristavených veľkokapacitných kontajnerov, ktoré sú určené výhradne na jeho zber, podľa nasledovného zoznamu.

UPOZORNENIE: Vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu je nutné dodržiavať aktuálne bezpečnostné opatrenia.

*Oddelenie odpadového hospodárstva
a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB*

TERMÍN	LOKALITY
6. – 7. november 2021	Križovatka M. Rázusa a T. Vansovej • Záhradná – križovatka s Tajovského ul. • Astrová – koniec ul. plocha pod Azalkovou • Na Graniari križ. Astrová – ihrisko • A. Matušku – detské ihrisko • Prof. Sáru č. 6 • Hviezdoslavova č. 50 – križovatka na Žltý piesok • Hviezdoslavova č. 35 – 39 • Bellušova č. 9 (k bytovke) • Križovatka ulíc Timravy a Na Uhlisku • Iliaš – bývalý obchod • Rakytovce (veža, „separáky“) • Smreková (k poslednej bytovke) • Kremnička (Čerešňová – zvonica) • Jablonoňová (koniec ulice) • Podháj č. 70 (rodinné domy) • Poľná č. 1 (vnútroblok) • Križovatka Poľná 89 a Malachovská (za zastávku MHD) • Pršianska terasa – Medená 1 – bytový dom • Zelená – pod oporným múrom • Suchý vrch – križovatka ulíc Zimná a Pod Suchým vrchom
13. – 14. november 2021	L. Ondrejova – park • Jegorovova č. 2 • Majerská cesta č. 21 – 23 k zastávke MHD • Šalková – námestie • Šalková – konečná MHD • Senická cesta – konečná MHD • Senická cesta – pri bývalej MŠ • Hlboká (obchod) • Strmá (otočka MHD) • Inovecká (do zákruty na chodník) • Kostiviarska – Topoľová ul. – Kozie nám. • Jakub – kostol • Jakub – ihrisko • Nový svet – otočka • Uľanka – bytové domy • Uľanka – kostol • Uľanka – začiatok • Uľanka – obchod • Limbová 7 – 17 • Mlynská (bývalý obchod) • Skubín (otočka MHD)

Invázne rastliny

Foto: archív ŠOP SR

Pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*)

Je jedným z najrozšírenejších introdukovaných ázijských druhov na Slovensku a v Európe vôbec. Pôvodne bol vysádzaný ako parková drevina, postupne sa však rozšíril aj do voľnej krajiny teplých oblastí Európy. Ide o rýchlorastúci, opadavý, listnatý strom, ktorý dorastá do výšky 20 až 25 metrov. Kôru na kmeni má hladkú, sivohnedú. Listy sú protistojné, nepárno perovitité, so syto oranžovou stopkou. Sú lesklé až tmavozelené. V jesennom období majú výraznú oranžovo-červenú až

červenú farbu. Listy po rozmrvení v ruke nepríjemne zapáchajú. Kvetý sa tvoria v júni až auguste. Sú jednopohlavné, malé, päťpočetné, sústredené vo vrcholových metlinách. Pajaseň žliazkatý je nenáročný na pôdne podmienky a tolerantný voči suchu. Zaraďujeme ho medzi rýchlorastúce druhy. V prvom roku života môže dorásť až do výšky dvoch metrov. Do pôdy vylučuje koreňmi alelopatické látky, ktoré bránia rastu iných druhov drevín. Alelopatický účinok majú aj jeho listy. Vytvára veľké množstvo koreňových výmladkov, z ktorých vyrastú nové stromy. Drevina sa rozmnožuje generatívne zo semien, ale aj vegetatívne. Dospelý jedinec dokáže ročne vyprodukovať až 320-tisíc semien. Plody sú šírené vzduchom, vďaka veľkému, mierne vrúľovito ohnutému krídlu, ktoré sa po dopade šíri ešte i po zemi. Vo vodných tokoch šírenie umožňuje voda, pričom sa plod na hladine udrží aj niekoľko dní. Táto invázna drevina dokáže v krátkom čase obsadiť opustené plochy, kamenité stráne, zárezy, násypy a iné plochy.

Oddelenie životného prostredia, MsÚ BB

V Laskomerskej doline likvidovali zlatobyľ

Invázne rastliny sú nepôvodné druhy, ktoré u nás prirodzene nerástli. Ich rozšírený výskyt súvisí hlavne s postupným upúšťaním od starostlivosti o pozemky (nižšia intenzita kosenia a pastvy). V rámci aktivít spojených so zabránením ich šírenia mesto Banská Bystrica v septembri usporiadalo dobrovoľnícku akciu „Zneškodňovanie invázných rastlín v Laskomerskej doline“, v ktorej sa nachádza územie mokrade. V danej lokalite, ktorá má strmý terén rastie aj chránený druh orchidey z čeľade vstavačovité, a to vstavačovec májový. Súčasťou porastu bývajú nielen tieto vzácne rastliny, ale aj invázny druh – zlatobyľ kanadská, ktorú dobrovoľníci likvidovali. S čistením a kosením tejto nežiaducej rastliny pomáhali tiež zamestnanci Poľnohospodárskeho družstva Podlavice a ZAaRES-u. Zapojili sa aj zástupcovia Univerzity Mateja Bela, Mestských lesov, Štátnej ochrany prírody, Slovenskej

Foto: archív MsÚ BB

Foto: archív MsÚ BB

agentúry životného prostredia a Centra dobrovoľníctva. Všetkým zúčastneným patrí veľká vďaka za pomoc.

Oddelenie životného prostredia, MsÚ BB

Mestský park naďalej patrí medzi priority mesta

Mesto Banská Bystrica sa rozhodlo ukončiť ďalšie aktivity na revitalizácii mestského parku podľa pôvodného projektu, ktorý bol predstavený verejnosti v roku 2018. Jedným z dôvodov je, že pre nesúhlas rôznych záujmových skupín sa mestu do dnešného dňa nepodarilo získať na obnovu parku právoplatné stavebné povolenia. Zároveň už boli ukončené výzvy na podávanie žiadostí o eurofondy v súčasnom programovom období, a došlo aj k zmene podmienok na ošetrovanie drevín, ktoré boli poškodené veternou smršťou v auguste tohto roku. Nový projektový zámer plánuje samospráva pripraviť participatívnym spôsobom za účasti verejnosti, podobne ako v prípade projektov Zelených sídlisk (zelených oáz). Deklaruje tým aj svoj záujem o skvalitňovanie využívania princípov otvoreného vládnutia v aktuálnych projektoch tak, ako sa zaviazala v akčnom pláne Otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica 2021/2022.

V roku 2015 po nástupe Jána Noska do funkcie primátora nedisponovalo mesto žiadnym zásobníkom projektov, preto sa nové vedenie rozhodlo okamžite konať a pripraviť aj zámer obnovy mestského parku. Po vyhlásení výziev na získanie eurofondov na jeho revitalizáciu využila samospráva overovacie štúdie vypracované odbornými útvarmi v predchádzajúcich obdobiach, rovnako ako aj výsledky ankety, v ktorej vyjadrilo svoj názor na revitalizáciu mestského parku takmer 500 respondentov. Následne bol spustený proces prípravy projektovej dokumentácie, ktorá bola v každom smere konzultovaná a usmerňovaná Krajským pamiatkovým úradom Banská Bystrica. „Revitalizácia mestského parku ostáva naďalej jednou z mojich priorít. Napriek veľkej snahe a niekoľkoročnému obdobiu príprav však tento projekt stále nie je vo finále. Nie každý z verejnosti má naň rovnaký názor ako my, preto sme aktuálne v štádiu niekoľkých, konkrétne štyroch odvolacích konaní proti vydaným stavebným povoleniam, a to i napriek tomu, že k celému projektu máme súhlasné stanoviská nielen dotknutých orgánov, ale aj od Pamiatkového úradu SR a Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici. Keďže nevieme

odhadnúť, ako dlho budú tieto procesy trvať, a tiež vzhľadom na ukončenie výziev súvisiacich s čerpaním mimorozpočtových zdrojov na obnovu mestského parku, sme sa rozhodli zastaviť prácu na tomto projekte. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na jeho príprave,“ objasňuje primátor Banskej Bystrice Ján Nosko. Projekt revitalizácie mestského parku musí mesto zaktualizovať aj v súvislosti s ošetrovaním drevín po tohtoročnej veternej smršti. Nasledujúce programové obdobie čerpania eurofondov 2021 – 2027 sľubuje mnohé nové výzvy súvisiace so zelenými projektmi, na ktoré sa chce samospráva dôkladne pripraviť už dnes. Zároveň si uvedomuje dôležitosť skvalitňovania a zintenzívňovania participatívnych procesov a zúčastňovania sa obyvateľov na rozhodovaní o veciach verejných v zmysle Akčného plánu otvoreného vládnutia. „Myslím si, že nie je dôvod polarizovať verejnosť a vytvárať z parku politickú tému. Čaká nás ďalšie programové obdobie, na ktoré sa chceme pripraviť v predstihu.

Foto: MŠÚ BB

Po vzore stretnutí s obyvateľmi k projektom týkajúcich sa Zelených sídlisk chceme postupovať aj v tomto prípade. Máme dostatočnú časovú rezervu na to, aby sme spolu s Banskobystričanmi a Banskobystričankami pripravili návrh revitalizácie mestského parku, ktorý nebude rozdeľovať, ale spájať, a zároveň poslúži ako podklad pre prípravu architektonickej súťaže návrhov. Verím, že zladíme názory všetkých záujmových skupín, do rozhodovania zapojíme mnohých obyvateľov a naša spolupráca bude efektívna,“ dopĺňa primátor Nosko. O termínoch stretnutí vás budeme informovať.

mar

Nový most v Jakube skvalitní život obyvateľov

Okrem veľkých projektov a rekonštrukcií zameriava samospráva pozornosť aj na menšie okrajové mestské časti s cieľom skvalitniť život všetkých obyvateľov. Príkladom je finišujúca výstavba nového mosta do Iliáša či aktuálne ukončenie stavebných prác na novom premostení v Jakube za kostolom. Vďaka tejto oprave sa už Jakubčania nemusia obávať o bezpečnosť, nakoľko už čoskoro sa komfortne dostanú k svojim domovom peši, bicyklom či autom.

Podnety prichádzali najmä od obyvateľov Ovocnej a Hruškovej ulice v Jakube, ktorí sa dlhé roky dožadovali riešenia havarijného stavu premostenia. To vedie k zastávke MHD, materskej škole, kostolu či na Jakubskú cestu. Mesto preto začalo vyvíjať úsilie, aby mohol byť most v tejto mestskej časti vymenený za nový. „Aj keď sa môže zdať, že ide o jednoduchý most, vybudovaniu toho nového predchádzala dlhá cesta. S tvorbou projektovej dokumentácie sa začalo ešte v marci 2019. Následne sme museli získať všetky potrebné povolenia, čo trvalo takmer pol roka. Potom sme museli

čakať na stavebné povolenie, nájsť verejným obstarávaním zhotoviteľa a vyčleniť finančné prostriedky v mestskom rozpočte. Som rád, že v júli tohto roku sme mohli začať so stavebnými prácami a už preberáme nový most od zhotoviteľa,“ hovorí primátor Ján

Foto: MŠÚ BB

Nosko. Chodci i vodiči ho budú môcť začať plnohodnotne využívať až keď bude vydané povolenie na predčasné užívanie stavby. Starý drevený most cez potok Bystrica nahradil železobetónový. Ide o jednopruhovú obojsmernú komunikáciu. Celková šírka mosta je takmer štyri metre. Cena stavebných prác sa po verejnom obstarávaní pohybuje vo výške okolo 96 000 eur. „Verím, že Jakubčanom nový most skvalitní život a pri prejazde sa už budú cítiť bezpečne,“ konštatuje primátor Nosko.

mar

Boli sme súčasťou Týždňa otvoreného vládnutia

Takto pred rokom sme sa stali jednou z 56 samospráv na svete, ktoré sa hlásia k otvorenému vládnutiu na miestnej úrovni. Obyvatelia Banskej Bystrice sú aktívni ľudia a do participatívnych procesov, ktoré sme ako mesto rozbehli či plánujeme zrealizovať, sa zapájajú. Začiatok októbra patril Týždňu otvoreného vládnutia. Pri tejto príležitosti zorganizoval Úrad splnomocnenca Vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti podujatie, ktorého cieľom bolo reflektovať na doterajšie členstvo SR v Iniciatíve pre otvorené vládnutie, a zároveň ponúknuť priestor na diskusiu o ďalších cieľoch a výzvach v tejto oblasti. V rámci plánovaných aktivít nemohli na podujatí chýbať ani zástupcovia nášho mesta.

K Iniciatíve otvoreného vládnutia na miestnej úrovni sa k mestu Banská Bystrica pripojili aj dve partnerské neziskové organizácie – banskobystrická Interaktívna škola urbanizmu a územného plánovania (IŠUP) a Dialogue Centre (DC), ktoré sa špecializujú na participatívne procesy a skvalitňovanie dialógu. „Spolupracujeme s rôznymi partnermi, akými sú skupinami, ktoré majú obrovský potenciál. Našou povinnosťou je spájať ich, aby sme dokázali prijímať dobré a otvorené rozhodnutia smerom k obyvateľom, aby sa nám v meste žilo lepšie. Ďakujem všetkým, ktorí sa do takejto prospešnej spolupráce v meste zapájajú, a to sa netýka len organizácií, ale aj obyvateľov,“ povedal

primátor mesta Ján Nosko. Pozitívnym príkladom sú najmä stretnutia k Zeleným sídliiskám či proces realizácie projektov z participatívneho rozpočtu. Ľudia mesto zároveň plánuje zapojiť aj do nového projektového zámeru na revitalizáciu mestského parku. V tejto oblasti však samosprávu čaká ešte veľa práce. Jej zástupcovia sa počas Týždňa otvoreného vládnutia zúčastnili aj na workshope, aby sa so všetkými záujemcami podelili o doterajšie skúsenosti. Viceprimátor Milan Lichý, Zuzana Gajdošíková, vedúca oddelenia medzinárodných vzťahov a zahraničného obchodu a Soňa Kariková, zástupkyňa partnerskej organizácie OGP Local Dialogue Centre, n. o. zúčastneným prezentovali obsah a proces tvorby prvého akčného plánu Otvoreného vládnutia na lokálnej úrovni v Banskej Bystrici. „Spolupráca je absolútnym základom celého konceptu otvoreného vládnutia. Myslím si, že za ten krátky čas sa nám podarilo rozvinúť celkom zaujímavý model kooperácie medzi mestom a dvoma partnerskými občianskymi organizáciami,

ktorý by sa mohol stať inšpiráciou pre tie ďalšie. Participatívnym spôsobom – s ďalšími občianskymi organizáciami a obyvateľmi sme dokázali vytvoriť prvý akčný plán pre Banskú Bystricu. Podstatné je, aby sme si otvorené vládnutie osvojili ako spoločnú hodnotu, pretože využívanie princípov dialógu, partnerstva a zdieľanej zodpovednosti, je mimoriadne dôležité pre riešenie súčasných výziev,“ dopĺňa Soňa Kariková. „Tento projekt vnímam ako nástroj na zlepšovanie otvorenej a dobrej komunikácie vo vzťahu k obyvateľom. Vieme, čo ľudia v meste trápí, no často ide o problémy, ktorých riešenie je zložitejšie a musí mu predchádzať diskusia. Niekedy obyvateľom potrebujeme vysvetliť nejaký problém, odkomunikovať ho a prijať dôležité rozhodnutie. Výstupy, ktoré od nich dostávame mnohokrát dávajú rozhodnutiam mesta podstatne väčšiu legitimitu. Verím, že sa nám bude dariť Akčný plán otvoreného vládnutia naplňať,“ doplnil primátor mesta Ján Nosko.

dmo

Budeme hovoriť o ľudských právach

HUMAN
FORUM
2021

Banská Bystrica už po ôsmy raz privíta ľudskoprávne podujatie „HUMAN FO-

RUM – Demokracia v ohrození?“, ktorého iniciátor je občianska platforma Nie v našom meste. Hlavným zámerom podujatia, ktoré sa uskutoční 24. a 25. novembra 2021 je hľadanie odpovedí na otázku, či je demokracia na Slovensku a v Európe v ohrození. Na vývoj demokracie vplyvajú rôzne faktory a každý rok venujeme pozornosť práve tým, ktoré v spoločnosti najviac rezonujú. Reflektujú na globálne spoločenské tendencie sme sa rozhodli prostredníctvom podujatia HUMAN FORUM spájať ľudí, organizácie a myšlienky, ktoré zohrávajú významnú úlohu v budovaní zdravých demokratických lokálnych komunít. V mnohých prípadoch prispievajú k posilňovaniu lokálnych demokracií, ktoré majú potenciál pre schopnosť vysporiadať sa s prejavmi extrémizmu, resp. ponúknuť

spôsoby prevencie pre ich presah do života celej spoločnosti. Súčasťou multižánrového podujatia sú diskusie, prednášky a prezentácie, workshopy, výstavy, premietanie filmov spojené s diskusiou, stretnutia s autormi kníh a pod. Tieto jednotlivé formáty sa budú konať na rôznych miestach Banskej Bystrice v priestoroch Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB, v historickej Radnici na Námestí SNP 1, v Centre nezávislej kultúry Záhrada, v Múzeu SNP či v knižkupectve Artforum. Prvý deň budú diskutovať predstavitelia akademického sektora, zástupcovia rôznych inštitúcií, mimovládnych organizácií, štátnych a samosprávnych orgánov o tom, ako sa vieme vysporiadať s prejavmi extrémizmu na Slovensku. Druhý deň podujatia bude venovaný vzdelávaniu v oblasti ľudských práv a prevencie extrémizmu. Popoludňajší a podvečerný program HUMAN FORUM vyústi do ekumenickej bohoslužby kresťanských, moslimských a židovských cirkví za prítomnosti ateistov vyznávajúcich hodnoty mierového spolunažívania všetkých

národov a vierovyznaní. Táto bohoslužba sa každý rok koná v inom kostole. Tento rok sa uskutoční v Kostole sv. Alžbety Uhorskej na Dolnej ulici v Banskej Bystrici. V predvečer podujatia, 23. novembra 2021, budú v CNK Záhrada diskutovať Michal Kaščák a Marek Adamov o tom, aký majú význam nezávislé kultúrno-komunitné centrá v rôznych mestách a mestečkách Slovenska. Teší nás, že Banská Bystrica sa počas uvedených dní stane „Hlavným mestom ľudských práv“ na Slovensku. Ako každý rok, aj tento poctí naše mesto a podujatie HUMAN FORUM svojou aktívnou účasťou verejná ochrankyňa práv. Najväčšia odmena pre organizátorov bude, ak navštívite pripravené podujatia. Vzhľadom na udalosť posledného roka sú organizátori pripravení aj na online formu podujatia, o ktorej budú informovať v prípade zhoršenej epidemickej situácie. Sledujte preto stránku www.humanforum.sk, na ktorej nájdete aktuálne informácie aj podrobný program podujatia.

HUMAN FORUM

Ján Cikker (1911 - 1989)

Pripomínáme si 110. výročie narodenia hudobného skladateľa a banskobystrického rodáka

„Ľudia, prečo vraždíte nevinných?!” Týmto apelom končí Rozsudok, siedma z deviatich opier Jána Cikka. Nadčasový humanistický odkaz prameniacy v európskych duchovných tradíciách ovplyvnil celú tvorbu zakladateľa slovenskej národnej hudby. Aj napriek železnej opone prevzal ako prvý umelec z Československa vo Viedni v roku 1966 Herderovu cenu, jednu z najprestížnejších európskych cien v oblasti kultúry a humanitných vied. Až keď Cikker ocenil svet, ocenili ho aj stranícki funkcionári a udelili mu titul národný umelec.

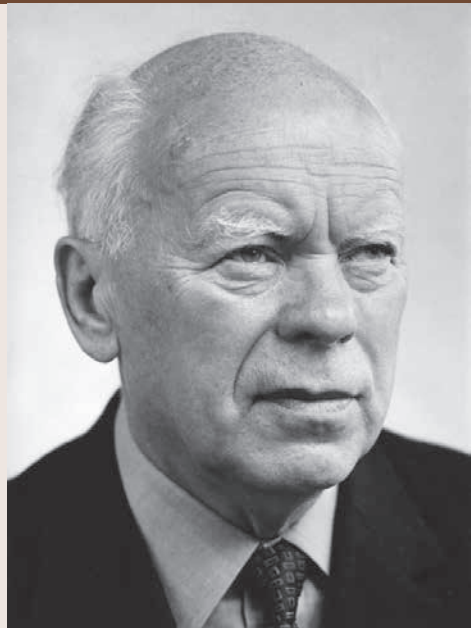

Foto: archív Hudobné centrum

Cikkerove lásky

Ján Cikker sa narodil 29. júla 1911. Prvá „láska“ v jeho živote bola jeho mama, učiteľka klavíra Mária Psotková-Cikkerová, ktorá ostala so 4-ročným synčekom sama, keď jej manžel František padol v prvej svetovej vojne. Jan-ka poznalo celé mesto ako obrovský talent. Okrem hudby miloval aj hory. Po absolvovaní gymnázia začal svoje hudobné štúdiá v Prahe, pokračoval vo Viedni a Cikkerova múza sa neodmlčala ani v časoch druhej svetovej vojny. V Banskej Bystrici skomponoval slávnú znelku Slobodného slovenského vysielača a nahral na klavíri na želatínovú platňu. Po oslobodení sa vrátil do Bratislavy, stal sa dramaturgom Opery SND, pedagógom na Hudobno-dramatickej akadémii, neskôr na VŠMU, jeho diela zneli v Slovenskej filharmónii, SEUK-u, Lúčnici aj vo Vojenskom umeleckom súbore. Milovaná matka bola v publiku vždy prítomná a priala synovmu šťastiu. Jeho druhá láska bola športová gymnastka a prvá československá medailistka na OH v Berlíne (1936) Matilda Pálfová z Kremnice. Spievala v Akademickom speváckom združení, ktoré Cikker dirigoval. Zamilovali sa a zasnúbili. Matka však synovi dohovorela, že najskôr treba myslieť na kariéru, a tak zasnúbenie po roku zrušil. Matilda sa neskôr

vydala, venovala sa jazdecku, nešťastne však spadla z koňa a ako 32-ročná na následky zranenia zomrela. Poslednou láskou sa stala cieľavedomá dáma Katarína Fiedlerová-Jurecká, grófka von Kreith, ktorá sa s Cikkerom spoznala na jednej oslave. Mala nemecký pôvod, maďarskú výchovu, a v tom čase bola dvojnásobná vdova. Šarmančná letuška sa prvý raz vydala za maďarského grófa, druhé manželstvo uzavrela s detským lekárom, ktorý v Tatranskej Lomnici postavil jedno z prvých sanatórií švajčiarskeho typu pre deti Detský raj. Po troch mesiacoch známosti sa 41-ročná nevesta a 39-ročný ženich zosobášili v deň ženichových narodenín. Atraktívna dáma bola v spoločnosti neprehliadnuteľná a vždy stredobod pozornosti. Bola vtipná, vzdelaná. Katarína, ktorú familiárne oslovovali pani Kitty, prežila s milovaným Jankom v bezdetnom manželstve štyridsať rokov. Spreádzala ho na všetky premiéry doma i v zahraničí, cestovala s ním po svete a tešila sa z jeho úspechov.

Cikkerova vila - dnes najmladšie múzeum aj sídlo nadácie

Dlhé roky bol Cikkerovým domovom byt v centre Bratislavy na križovatke ulíc Dunajská a Námestie SNP. Tu vznikli aj operné diela *Juro Jánošík*, *Beg Bajazid*, *Mister Scrooge* a *Vzkriesenie*. Susedia si Cikka pamätali ako milého a slušného človeka. Keď ho však ráno uvideli, nemohli nikdy zadržať úsmev. Spával totiž v čiapke s dlhým brmbolcom. Pôvodne Rendekovská vila (1947) vo Fialkovom údolí sa stala majetkom Cikkerovcov až potom, ako skladateľ získal Herderovu cenu s finančnou prémieou. Funkcionalistická vila slúžila ako oáza pokoja pre manželský život aj pre vznik nových diel. Tu zložil Cikker opery *Coriolanus*, *Rozsudok*, *Obliehanie Bystrice* i *Zo života hmyzu*. Osem rokov po

smrti manžela založila pani Kitty Nadáciu Jána Cikka (1997). Priala si, aby jeho hudba znela stále. Vzácné umelecké predmety zdobia interiér, prostredníctvom hudobných artefaktov je prítomný duch Jána Cikka a najvzácnejšími kusmi s nevyčísľiteľnou hodnotou národných pokladov sú rukopisy jeho diel. Po smrti pani Cikkerovej (2001) sa rozhodnutím správnej rady využíva vila na kultúrno-muzeálne ciele.

Obliehanie Bystrice/Beszterce ostroma

Nie je to vojnový príbeh, ako sa na prvý pohľad možno zdá. Vo svojej predposlednej opere sa Cikker obrátil ku komickej predlohe. Beszterce ostroma alebo Posledný hradný pán je román maďarského spisovateľa Kálmána Mikszátha z roku 1895. Hlavná postava je donquijotovský gróf István Pongrácz, ktorý sa nedokáže zmieriť s tým, že nežije v stredoveku. Vytvára si svoj vlastný svet s množstvom trpkoo-úsmevných situácií. Napokon sa jeho čudsný život skončí tragicky. Krátka epizóda v grófovom živote je situovaná aj do Banskej Bystrice, do ktorej gróf pošle žiadosť, aby mu vydali unesenú Estellu. Na radnici sa mu vysmejú a gróf sa rozhodne, že mesto dobije.

Tvorba a odkaz

Ján Cikker patrí k významným osobnostiam národnej kultúry. Napísal desiatky symfonických a komorných diel, je autor hudby k inscenáciám Činohry SND i k slávnemu filmu Vlčie diery režiséra Paľa Bieliky. Významne ovplyvnil hudobno-dramatickú tvorbu, skomponoval deväť opier na námety

slávnych literárnych a dramatických diel. Poslednú operu Antígona na Sofoklov námet nedokončil. Zomrel 21. decembra 1989 v Bratislave na srdcové zlyhanie. Okrem Herderovej ceny (1966) je Ján Cikker aj držiteľ Ceny UNESCO za hudbu (1979) a Radu Ľudovíta Štúra I. triedy, in memoriam (2011) za mimoriadne zásluhy o rozvoj umenia a kultúry, osobitne v oblasti hudobnej tvorby. V rodnom meste jeho meno nesie Základná umelecká škola Jána Cikka, detský hudobný festival, ulica v centre a Cikkerova sieň v priestoroch historickej radnice. Snažia pomenovať po Jánovi Cikkerovi banskobystrickú operu ešte za jeho života nevyšla, nakoľko použiť meno slávnej osobnosti sa v tom období mohlo iba posmrtné.

F. Glocko, Stredoslovenské múzeum

Olympijský víťaz Matej Tóth bude na čele VŠC Dukla

Foto: J. Miškovič

Člen Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica chodec Matej Tóth už pred tohtoročnou olympiádou v Tokiu naznačil, že pôjde o jeho posledné preteky v profesionálnej kariére. Na trati dlhej 50 kilometrov nakoniec obsadil 14. miesto a ako avizoval, hneď po olympiáde ukončil svoju aktívnu kariéru športovca, ktorú odštartoval

v roku 1996 v rodnej Nitre za miestny klub AC Stavbár. Už v roku 2003 však jeho kroky viedli do Banskej Bystrice, kde sa stal členom VŠC Dukla. Spočiatku sa venoval chôdzi na 20 kilometrov, v roku 2010 sa zameral na 50-ku. V roku 2013 prešiel pod trénera Mateja Spišiaka a odvtedy sa začal objavovať v užšej svetovej chodeckej špičke. Na Majstrovstvách Európy v Zürichu v roku 2014 obsadil skvelé druhé miesto, a o rok neskôr sa v Pekingu stal majstrom sveta v chôdzi na 50 kilometrov. Vrchol jeho kariéry prišiel na olympiáde v brazílskom Rio de Janeiro v roku 2016, na ktorej získal zlatú olympijskú medailu. O dva roky neskôr obsadil na Majstrovstvách Euró-

py v Berlíne striebornú pozíciu. Viackrát bol súčasťou oceňovania Najlepší športovci mesta Banská Bystrica, a je tiež člen športovej Siene slávy mesta Banská Bystrica. Po ukončení kariéry zostal verný Vojenskému športovému centru Dukla Banská Bystrica a od 1. novembra 2021 bude jeho nový riaditeľ. Na pozíciu vystrieda pplk. Mgr. Romana Benčíka. Matejovi za doterajší prínos slovenskému športu a za neopakovateľné okamihy spojené s jeho športovou kariérou ďakujeme a v novej životnej etape prajeme veľa úspechov.

Oddelenie športu, MsÚ BB

O Európsky týždeň športu bol záujem

Do iniciatívy Európskej komisie na podporu športu a fyzickej aktivity obyvateľov sa pravidelne zapája aj naše mesto. V rámci siedmeho ročníka Európskeho týždňa športu preto samospráva pripravila viaceré aktivity určené pre malých aj veľkých. Týždeň plný pohybu absolvovali napríklad žiaci zo ZŠ Ďumbierska. Deti si precvičili svoje pohybové zručnosti, zabavili sa a zmerali si sily v rôznych športových aktivitách. Zapojili sa aj žiaci zo ZŠ Trieda SNP, ktorí si v rámci projektu Deň bez áut zašportovali v disciplínach s dopravnou tematikou. V ZŠ Golianova už tradične púšťali šarkany počas obľúbenej Šarkaniády. V rámci projektu Škôlkar v pohybe sa uskutocnili pohybové aktivity pre deti z desiatich materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Zapojili sa aj študenti desiatich stredných škôl z celého kraja, ktorí si svoje sily

zmerali v branno-sportovej netradičnej súťaži pre stredoškôľakov s názvom Na dno študentských síl. Na orientačnom behu žiačok a žiakov – Župná kalokagatia 2021, sa zúčastnili žiaci zo 16 stredných škôl. Mesto a Centrum voľného času Havranské nezabudli ani na pedagógov banskobystrických základných škôl, pre ktorých pripravili športový deň. Víťazom putovného pohára sa stala ZŠ Golianova, ktorá dosiahla najlepšie výsledky v netradičných športových disciplínach. Úspech malo aj podujatie Deň hviezd, ktoré bolo určené nielen rodinám s deťmi, ale aj všetkým záujemcom o turistiku, zábavu a astronómiu. Na registračnom stanovišti na Hviezdoslavovej ulici účastníci obdržali hviezdny kupón a vyrazili na označenú súťažnú trasu smerom na Vartovku, počas ktorej hľadali ďalšie hviezdne body. Pre záujemcov boli pripravené športové

Foto: archív MsÚ BB

hry, pričom v rámci voľného vstupu do priestorov hviezdárne sa s prácou jej zamestnancov oboznámilo približne 300 účastníkov. Novinkou bol športový kvíz pre obyvateľov. Venovali sme sa aj téme zdravej výživy a Európsky týždeň športu vyvrcholil Žiakou chodeckou ligou.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Športová olympiáda seniorov

Október tradične patrí našim seniorom. Inak tomu nie je ani tento rok. Začiatkom októbra sa v športovom areáli ZŠ s MŠ v Radvani stretlo viac ako 80 seniorov z Banskej Bystrice. Po ročnej odmlke spôsobenej pandemiou si opäť zašportovali na svojej obľúbenej olympiáde, ktorú pripravilo mesto Banská Bystrica v spolupráci s Olympijským klubom Banská Bystrica, CVČ Pohoda Havranské, ZŠ s MŠ Radvanská 1. Súčasťou bola aj poradenská aktivita mestskej polície na tému: Prevencia a ochrana seniorov. Podujatie, ktoré sa každoročne koná v rámci aktivít Akadémie európskeho seniora slávnostne otvoril bronzový medai-

lista z paralympiády v Tokiu v hode kuželkou Marián Kuřejka a štvornásobný olympionik a majster Európy v chôdzi na 20 kilometrov Pavol Blažek. Seniori si zmerali sily v disciplínach ako beh na 60 metrov, bežecká šta-

feta 4 x 60 metrov, hod na basketbalový kôš, strelba hokejkou na bránu, hod šípkami na terč a petang. Najlepší z nich boli odmenení medailami a vecnými cenami. Odmenu získali aj najstarší súťažiaci. V kategórii žien to bola 90-ročná účastníčka a v mužskej kategórii 93-ročný senior. Najúspešnejším klubom seniorov v individuálnych disciplínach sa stal AkSen, ktorý získal Pohár Jozefa Pikulu. Cenu venovala Asociácia slovenských levov v Banskej Bystrici. Všetci zúčastnení sa tešia na ďalší ročník Športovej olympiády seniorov v roku 2022.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: archív MsÚ BB

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SU 132472/12853/2021/GE

VV: Upovedomenie ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania a výzva na vyjadrenie k podanému odvolaniu
Stavebník: DesignWood, s. r. o., Uľanská cesta 47, BB; Stavba: „Skladová hala“ na nové užívanie stavby: „Výrobná hala na drevené komponenty“, nachádzajúcej sa na parcelách č.: KN – C 165/71 a 165/72 v k. ú. Uľanka v BB; *Vyvesené: 28. 09. 2021*

OVZ-SÚ 151165/28590/2021/Boj

VV: Rozhodnutie
Stavebník: PhDr. Silvia Liptáková, Partizánska cesta č. 1682/14, 974 01 BB; Stavba: „Byt č. 7, Partizánska cesta 14, BB – rekonštrukcia bytu, dispozičné úpravy“ na 2. poschodí bytového domu so súpisným číslom 1682, na parcele KN – C č. 1171 v k. ú. BB
Vyvesené: 27. 09. 2021

OVZ-SU 150943/27117/2021/Kun

VV: Rozhodnutie
Stavebník: Obec Hrochoť, A. Sládkoviča 343/1, Hrochoť; Stavba: „Materská škola Hrochoť – zateplenie“, v objekte Materskej školy súp. č. 399 na pozemku parcela KN – C č. 1045, 1046 v k. ú. Hrochoť v obci Hrochoť
Vyvesené: 27. 09. 2021

OVZ-SU 140846/20445/2021/Sko

VV: Rozhodnutie
Stavebník: Jozef Bais a Jana Baisová, Odbojárov 7, 974 11 BB; Stavba: „Povolenie na odstránenie stavby“, rodinný dom na parc. č. KN – C 1864/2 v k. ú. Sásová, ulica Odbojárov 7, BB; *Vyvesené: 27. 09. 2021*

OVZ-SU 144061/18340/2021/Sko

VV: Rozhodnutie
Stavebník: Ivan Kostiviar a Eva Kostiviarová, Sásovská cesta 68, 974 11 BB; Stavba: „Maštal pre kozy“ na pozemku KN – C č. 716 v k. ú. Sásová, BB; *Vyvesené: 22. 09. 2021*

OVZ-SU 150677/23304/2021/Se

VV: Rozhodnutie
Stavebník: SELLTEx, s. r. o., Nám. slobody 10/1718, Piešťany; Stavba: „Zateplenie obvodového plášťa budovy MC 65“ súp. č. 3644 postavené v BB na Majerskej ceste 65, parc. č. KN – C 2977/3 v k. ú. BB
Vyvesené: 22. 09. 2021

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 30. 09. 2021

Oznam

SPOĽACH, o. z. vám ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby, a zároveň vás pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Príbuzných a Opatrovaťel'ov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční v stredu, 20. októbra 2021 o 16:00 hod. v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. (Kapitulská ulica 21, Banská Bystrica). S našim hosťom sa budeme venovať téme Keď starostlivosť doma už nestačí... (mýty a fakty). Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových. Tešíme sa na stretnutie s vami!

L. Golianová, SPOĽACH, o. z.

Komunitné centrá

Aj v októbri je Komunitné centrum Sásová otvorené pre verejnosť a môžete sa zapojiť do pravidelných aktivít, ktoré sú zverejnené na stránke mesta, rovnako aj na FB stránke Komunitné centrum Sásová. Z pestrej ponuky aktivít si určite vyberú nielen dospelí a mládež, ale aj deti a seniori. Koncom októbra máme v pláne zrealizovať literárny krúžok Tvorím, teda som, na ktorom môžete stretnúť zaujímavého hosťa zo sveta umenia. Okrem toho sa počas jesene v KC uskutoční aj veľké upratovanie a renovovať budeme aj našu komunitnú záhradku. Týmto chceme pozvať všetkých dobrovoľníkov, aby sledovali našu FB stránku, na ktorej včas zverejníme termín konania a nájdete na nej aj viac informácií. Kontaktovať nás môžete i prostredníctvom e-mailovej adresy: kcsasova@gmail.com.

Komunitné centrum Sásová

? Súťaž

V septembrovom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o jednu z publikácií o našej Banskej Bystrici. Nakoľko v týchto dňoch (od 21. októbra) sa začína druhé kolo verejných stretnutí s obyvateľmi dotknutých lokalít, stále zostaneme pri téme Zelených sídlisk (zelených oáz). Budeme radi, ak nám napíšete, či ste sa zúčastnili nielen na prvom kole, ale či plánujete prísť aj na druhé kolo. Rovnako nám dajte vedieť, ako doterajšie stretnutia hodnotíte. Tešíme sa na všetky odpovede, ktoré nám môžete poslať do 5. novembra 2021 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Hľadáme domov

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Honzy

Vek: 5/2021

Pohlavie: pes

Váha: 6,5 kg

Výška: 39 cm

Povaha: Honzy je ďalšia ubolená zvieracia dušička, ktorá v živote zatiaľ zažila málo dobrého. K ľuďom sa síce príde pohľadiť, stále je však veľmi opatrný. Domov, rodina a láska by mu veľmi pomohli v prekonaní svojho strachu a stresu z neznámych vecí a ľudí. Hodí sa do rodiny, ktorá mu ukáže, že život vie byť aj krásny. Honzy je milé šteniatko, ktoré si nezaslúži vyrastať za mrežami útulku. *Viac informácií, nielen o tomto psíkovi, získate na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo priamo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 960 01 Zvolen. Víťaná je aj dočasná opatera. Všetky podstatné informácie sú dostupné na webovej stránke www.kszv.sk.*

Uzávierka novembrového čísla

Termín: 5. november 2021 do 12:00 hod. Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať, a preto budeme radi, ak nás kontaktujete v predstihu. Kontaktné osoby: Mgr. Dominika Grešková a Mgr. Miroslav Strelec, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, 048/43 30 107.

01. - 30.11. PON - UTO podchod k zimnému štadiónu galéria v podchode umelecký projekt v štýle graffiti	06.11. SOBOTA 13.00 hod., štadión snp mfk dukla banská bystrica - mšk námetovo 2. futbalová liga mužov	06.11. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 23 čarovný bubliduch divadelné soboty pre deti	07.11. NEDEĽA 15.00 hod., ssm - matejov dom, námestie štefana moysesu 20 keď zubatá kosu brúsi divadelné soboty pre deti	08. - 30.11. PON - UTO námestie štefana moysesu, lazovná ulica výstava k nežnej revolúcii a alexandrovi dubčekovi tematická výstava k 17. novembru a 100.výročíu narodenia a. dubčeka z archívu tasr
10.11. STREDA 17.00 hod., ssm - thurzov dom, námestie snp 4 múzeum s nádychom folklóru starobylé zvyky spojené s umieraním človeka s m. trubínovou	11.11. ŠTVRTOK banská bystrica deň vojnových veteránov pietna spomienka - pamätník v kremníčke, „živý monument“ - pamätník v majeri	12.11. PIATOK 19.00 hod., aula beliana, tajovského 40 hrajtežte mi, hrajte rozhlasová nahrávka pri príležitosti 50. výročia založenia ľudovej hudby ďatelinka	12.11. PIATOK 20.00 hod., športová hala dukla miba banská bystrica - futsal team komárno 1.slovenská liga vo futsale	13.11. SOBOTA 13.00 hod., štadión snp mfk dukla banská bystrica - mfk skalica 2. futbalová liga mužov
13.11. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 23 gašparko a radca z pekla divadelné soboty pre deti	13.11. SOBOTA 18.30 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1 100 rokov spevu pri príležitosti 100. výročia vzniku speváckeho zboru slovenských učiteľov (1921-2021), diriguje š. sedlický	14.11. NEDEĽA športová hala oa, tajovského 25 škp bbc banská bystrica - academic žu žilina 1. basketbalová liga mužov	15.11. PONDELOK 19.00 hod., aula szu, bernolákova 8 ivo toman: debordelizace vztahů tour prednáška	16.11. UTOROK 14.00 hod., švk - spoločenská sála, lazovná 9 alexander dubček: symbol nádeje a slobody prednáška docenta p. pareničku
17.11. STREDA 14.00 hod., mariánsky stĺp, námestie snp potulky mestom nežná revolúcia a 100.výročie narodenia a.dubčeka	18.11. ŠTVRTOK 10.00 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvanská 27 v ríši pavúkov o ich význame vám porozpráva arachnologička ľudmila černecká	18.11. ŠTVRTOK 17.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1 ars poetica neosoliensis autorské čítanie poézie	18. - 20.11. ŠTV - SOB aula beliana, tajovského 40 akademická banská bystrica 19. ročník medzinárodného súťažného festivalu stredoškolských a vysokoškolských zborov	19.11. PIATOK 20.00 hod., športová hala dukla miba banská bystrica - podpor pohyb košice 1. slovenská liga vo futsale
20. - 24.11. SOB - STR akadémiu umení - fakulta múzických umení, kollárova 22 prime violin 2. ročník medzinárodnej online husľovej súťaže	20.11. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 23 noc divadiel premiéra: včielka ejka	20.11. SOBOTA 18.00 hod., športová hala dukla bk škp 08 banská bystrica - young angels košice basketbalová extraliga žien	21.11. NEDEĽA športová hala oa, tajovského 25 škp bbc banská bystrica - unipo bkm iskra svit u23 1. basketbalová liga mužov	24.11. STREDA 17.00 hod., ssm - thurzov dom, námestie snp 4 stretnutia s minulosťou po stopách inšitného umenia z kovačice
24. - 25.11. STR - ŠTV banská bystrica human forum ľudskoprávny festival	26.11. PIATOK 19.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 tóny z dreva stvorené: michal fil'o a jeho priatelia slávnostný koncert pri príležitosti životného jubilea m. fila	27.11. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 23 neobyčajný príbeh obuvníka divadelné soboty pre deti	27.11. SOBOTA 18.00 hod., športová hala umb, tajovského 40 bk šk umb banská bystrica - bk šk 08 banská bystrica basketbalová extraliga žien	28.11. NEDEĽA 14.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 čaj o piatej - zrušené hudobno - tanečné popoludnie

zmena programu vyhradená!